

תוכנית פעולה

"קדימה" - עקרונות לתכנית מדינית

מטרת העל של ממשלה בראשות "קדימה" היא לשמור על קיומה של מדינת ישראל כבית לאומי בטוח לעם היהודי בארץ ישראל, ולצקת תוכן לאומי לצביונה של מדינת ישראל, תוך מתן שיווין זכויות מלא למיעוטים החיים בה, כך שערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית יהיו מאוזנים ושלובים זה בזה.

בהקשר הזה מפלגת קדימה רואה בקידום תהליך השלום עם הפלסטינים מטרה מרכזית שאותה היא תפעל לקדם בכל דרך, כדי להניח את היסודות לעיצוב גבולות הקבע של מדינת ישראל ולהגיע לשקט ושלום, תוך שמירה על ביטחון ישראל ומלחמה נחושה בטרור ושמירת האינטרסים הלאומיים והביטחוניים של מדינת ישראל.

הנחות יסוד:

- לעם ישראל זכות לאומית היסטורית על ארץ ישראל כולה.
- כדי לקיים את מטרת העל - ריבונות יהודית במדינה דמוקרטית שמהווה בית לאומי בטוח לעם היהודי - יש צורך ברוב יהודי במדינת ישראל.
- ההכרעה בין הרצון לאפשר לכל יהודי לגור בכל רחבי ארץ ישראל לבין קיומה של מדינת ישראל כבית לאומי יהודי מחייבת ויתור על חלק מארץ ישראל.
- **הויתור על חלק מארץ ישראל אינו ויתור על אידיאולוגיה אלא מימוש של האידיאולוגיה שחותרת להבטחת קיומה של מדינה יהודית ודמוקרטית בארץ ישראל.**
- עיצוב גבולות הקבע של מדינת ישראל בהסדר שלום יבטיח את האינטרסים הלאומיים והביטחוניים של מדינת ישראל

עקרונות לניהול תהליך השלום:

האינטרס בקיום ישראל כמדינת לאום יהודית מחייב לקבל את העיקרון שסיום הסכסוך יהיה בקיומן של שתי מדינות לאום על בסיס המציאות הדמוגרפית, שיחיו בשלום ובביטחון זו לצד זו.

עקרונות היסוד לכל תהליך מדיני הם:

- "שתי מדינות לאום"- ההסכמה של ישראל להקמתה של מדינה פלסטינית מותנית באופן מוחלט בכך שמדינה זו היא הפתרון הלאומי המוחלט והשלם לכל הפלסטינים באשר הם, לרבות הפליטים. לפיכך בכל הסדר לא תותר כל כניסת פליטים פלסטינים לישראל.
- "לחיות בשלום ובביטחון": המדינה הפלסטינית העתידית חייבת להיות נקייה מטרור, לחיות בשכנות טובה ובשלום עם ישראל, ומפורזת באופן שלא תשמש בסיס להתקפה נגדה ולכן על הפלסטינים להתפרק מהטרור באופן שלם ומוחלט קודם להקמתה.
- קביעת גבולותיה של ישראל תעשה במסגרת הסדר הקבע ועל בסיס העקרונות הבאים:
  1. הכללת אזורים נדרשים לביטחון ישראל.
  2. הכללת מקומות קדושים לדת היהודית וחשובים כסמל לאומי ובראשם, ירושלים המאוחדת, בירת ישראל.
  3. הכללת מקסימום מתיישבים יהודיים בפועל, בדגש על גושי ההתיישבות.

תכנית הפעולה להתקדמות מיידית:

- ההתנתקות יצרה חלון הזדמנויות שמאפשר התקדמות ממשית ואפילו פריצת דרך במאמץ לכונן הסדר שלום ולהתחיל בעיצוב גבולות הקבע של מדינת ישראל. ההתנתקות העבירה מסר כי לישראל מלוא הכוונה להגיע לשלום גם במחיר של ויתור כואב, והעבירה את האחריות לצעד הבא אל הפלסטינים.
- יש הסכמה לאומית, אזורית ובינלאומית שמפת הדרכים היא התכנית המדינית היחידה שמאפשרת התקדמות אמיתית בדרך להסדר שלום מלא ומוחלט.
- ממשלה בראשות "קדימה" תפעל בנחישות ליישום של מפת הדרכים, כפי שאושרה בהחלטת ממשלת ישראל ותפעל בנחישות למילוי כל התחייבויותיה במסגרת השלב הראשון של מפת הדרכים, לרבות פירוק של המאחזים הבלתי-חוקיים בהקדם.
- ממשלת ישראל תוודא ותעודד בכל דרך אפשרית את הצד הפלסטיני לכבד את כל מחויבויותיו לישראל ולקהילה הבינלאומית, ובראשן ההתחייבות לפירוק ארגוני הטרור, איסוף הנשק הבלתי חוקי, רפורמה ביטחונית, מימשלית ופיננסית ממשית, מניעת הסתה וחינוך לשלום עם ישראל.
- לאחר שגם הפלסטינים ימלאו אחר כל התחייבויותיהם בשלב הראשון, הם יוכלו במסגרת השלב השני לכונן מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות זמניים.

- ישראל והמדינה הפלסטינית יוכלו להתחיל במשא ומתן על כינון הסדר קבע כדי לפתור את כל הסוגיות התלויות ועומדות בין ישראל והפלסטינים במטרה להגיע לשלום אמת בין מדינת הלאום היהודית למדינת הלאום הפלסטינית.

מלחמה בטרור ובניית גדר הביטחון:

- ישראל תפעל בנחישות להבטיח את ביטחון תושביה מול ארגוני הטרור שמאיימים לפגוע בהם.
- ישראל תמשיך לפעול באופן אקטיבי, בכל מקום וללא הפסקה כדי לסכל, לשבש ולמנוע פיגועי טרור נגד תושביה.
- למטרה זו ישראל תשלים את גדר הביטחון במהירות האפשרית באופן שיקנה ביטחון מרבי לאזרחיה, תוך התחשבות בצרכי האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית בניסיון למנוע ממנה סבל מיותר.

"קדימה" – עקרונות לתוכנית חברתית-כלכלית

מבוא:

יסודות חברתיים-כלכליים חזקים הם תנאי הכרחי לביטחון לאומי. העובדה שישראל נמצאת בפסגות הידע העולמי בשטחים רבים וחשובים נוטה להסתיר את המציאות הקרה: היסודות החברתיים-כלכליים של המדינה נמצאים בסכנת התפוררות, מה שמגביר את השסעים הקיימים ממילא בחברה הישראלית ומהווה סכנה קיומית לעתידה.

מאז שנות השבעים, רמת החיים של תושבי ישראל הולכת ונסוגה בהשוואה למדינות מערביות. מימדי העוני הולכים וגדלים בהתמדה. מימדי האי שוויון במדינה בין הגבוהים בעולם המערבי – וממשיכים לגדול בהתמדה.

שוק פתוח ותחרותי הוא קריטי לשינוי מגמות אלו, אך אין פירושו של דבר ג'ונגל שבו אין כללים והחזקים טורפים את החלשים. הממשלה בראשות קדימה תבנה את התשתיות הפיזיות והאנושיות על מנת לגבור על הכשלים הקיימים בשוק.

יעדי הממשלה בתחום זה הם:

- שינוי סדר העדיפות הלאומי בחלוקת תקציבים והגברת השקיפות
- הגברת היקף התעסוקה והעלאת ההכנסה מעבודה

- צמצום פערים חברתיים וכלכליים ומלחמה בעוני
- הגברת קצב הצמיחה הכלכלית, הגדלת הפריון ושיפור כושר התחרות
- מלחמה נחוושה נגד האלימות ובעד אכיפת החוק בארץ
- חיזוק מעמד הביניים
- רשת ביטחון לגיל הזהב ולנכים
- חיזוק הנגב והגליל
- שוויון הזדמנויות בין המינים
- שילוב מלא של המיעוטים
- פתרון בעית מנועי חיתון
- רפורמה במערכת הבריאות
- מלחמה בתאונות הדרכים
- שמירה על איכות הסביבה ועל איכות החיים
- הידוק הקשר בין מדינת ישראל לבין הקהילות היהודיות והישראליות בחו"ל

תוכנית פעולה להשגת היעדים:

שינוי סדר העדיפות הלאומי בחלוקת תקציבים והגברת השקיפות

ההוצאה הציבורית בישראל גבוהה מאוד בהשוואה למדינות המפותחות. גם ללא תקציב הביטחון, ההוצאה האזרחית בישראל גבוהה באופן מסורתי ביחס לממוצע במדינות המערב. לכן, שינוי המגמות מחייב קביעה מחדש של העדיפויות הלאומיות של מדינת ישראל.

בעזרת שקיפות תקציבית מקסימאלית ובמסגרת תוכנית אסטרטגית רב-שנתית, תקציב המדינה יבנה על פי סדרי העדיפויות הבאים:

- חינוך – הקצאת כספים לכל מערכות החינוך על פי אמות מידה זהות, ברורות ושקופות תאפשר הגברת הסיוע לחלשים, הקטנת הפערים והעלאה ניכרת ברמה הכללית.
- תעסוקה – הפעלת תוכנית אסטרטגית לשיפור מצב התעסוקה, הכוללת שינוי בשיטת התמריצים והשקעה מוגברת בתשתיות פיזיות.
- גליל ונגב – מתן עדיפות לפיתוח אזורים אלו במקום אזורים אשר לא יהוו חלק ממדינת ישראל יהודית ודמוקרטית בעתיד.
- רווחה – חיזוק מערכת הרווחה המושתתת על העיקרון של סיוע רב יותר לנזקקים בלבד.
- חוק – הגברת האכיפה של חוקי המדינה בכל המישורים.

- תאונות דרכים – יישום התוכנית הלאומית למלחמה בתאונות הדרכים.
- איכות הסביבה – שמירה אפקטיבית על איכות הסביבה.
- מחקר ופיתוח – עידוד המחקר והפיתוח בכל הרמות.

צמצום הסקטור הציבורי

- הפחתת מספר משרדי הממשלה
- מיזוג רשויות מקומיות
- ביטול בירוקרטיה מיותרת וכפילויות בסקטור הציבורי
- התייעלות בתקציב מערכת הביטחון.

הקטנת הוצאות הממשלה

הממשלה בראשות קדימה תמשיך במגמה של הקטנת חלקו של התקציב הציבורי מתוך התוצר כדי לאפשר צמצום ניכר בנטל המסים ובחוב הלאומי. כיום, נטל המס על שכבות הביניים גדול מאוד והוא פוגע ברצון לעבוד, ברמת החיים ולעיתים גם ברצון להישאר בארץ – בעיקר לאלה ששישוריהם מאפשרים חלופות אחרות. המע"מ מהווה נטל כבד יותר בישראל מאשר במרבית המדינות במערב. זהו מס גרסיבי הפוגע בעיקר בשכבות העניות המוציאות את כל כספן על תצרוכת.

לחימה בכלכלה השחורה

לחימה נחושה בכלכלה השחורה והלא מדווחת. לצעד זה חשיבות להצלחת המלחמה בפשיעה, להגדלת הכנסות המדינה ממסים ולהגברת השוויוניות בנשיאה בנטל המיסים.

מדיניות מקרו-כלכלית נוספת תומכת צמיחה ותעסוקה

- ישמר יעד אינפלציה נמוך
- המשך ביטול מונופולים במשק
- הממשלה תמשיך בהפרטה של נכסים וחברות ממשלתיות
- ימשך ביצוע שינויים מבניים במשק

הגברת היקף התעסוקה והעלאת ההכנסה מעבודה

הגברת הצמיחה הכלכלית והדברת העוני מחייבים גידול משמעותי בתעסוקה, בפריון, בשכר ובהבטחת שכר ראוי המשולם במועד. כיום בכ- 40% מהמשפחות החיות מתחת לקו העוני

יש רק מפרנס אחד שעובד. לכן חלק גדול מהדגש צריך להיות על מי שיכול לעבוד ואינו מוגבל פיזית.

א. החלפת תמריצים לאי-עבודה בתמריצים לעבודה על ידי הפעלת הצעדים הבאים:

- הפעלת מס הכנסה שלילי כך אדם שעובד יוכל לפרנס את משפחתו בכבוד.
- איחוד כל הכנסות המשפחה מכל המקורות והנהגת חובת דיווח על ההכנסות השנתיות של משק בית. כך יהיה ניתן לאתר את אלה הזקוקים באמת לסיוע ולתמוך בהם ביתר שאת.
- מתן הטבות מס שונות כגון זיכוי מס לטיפול בילדים ובנתמכים, לעוזרת לאישה עובדת, להוצאות לימודים ולריבית על משכנתא לדירת יחיד עד לרמה מסויימת.
- איחוד כל מקורות הסיוע והסבסוד הממשלתיים – למשפחות, לעסקים ולכל גורם אחר.
- איחוד כל מערכות גביית המיסים לשם ייעול התהליך והקלה על האזרח.
- הענקת הסיוע תיעשה על פי אמות מידה ברורות ושקופות לכל המגזרים והאוכלוסייה במדינה.

ב. הקמת רשת משולבת של השלמת השכלה למבוגרים, הכשרה מקצועית והשמה תעסוקתית המותאמות לצורכי המשק

- תוכנית "הזדמנות שניה" להשלמת השכלה: מתן הזדמנות נוספת – לכל אלה שנפלטו ממערכת החינוך כילדים או שהגיעו כעולים חדשים בלי השכלה תיכונית – להשלים השכלתם התיכונית כדי לשפר את סיכוייהם להיקלט בשוק העבודה ולהעלות את שכרם. לכן המדינה תתמוך ותסבסד לימודים אלו.
- הכשרה מקצועית: מעורבות מעסיקים בהכשרה מקצועית תורמת לגידול בשיעורי התעסוקה. הממשלה תעודד הקמת מרכזי הכשרה טכנולוגיים בשיתוף המעסיקים.
- מערכת השמה: יש לחולל שינוי משמעותי בשיטת ההשמה בעבודה ולהעביר את ההשמה להפעלה של גורמים פרטיים – בהסכמים חוזיים עם הממשלה – אשר יתוגמלו על פי שילוב של הצלחה במציאת מקום עבודה, גובה השכר ומשך הזמן בו יעסק העובד. מרכזים אלה יהיו תחת פיקוח ובקרה ממשלתי על ביצועיהם, עם אפשרות לקנסות ומתן בונוסים לפי מידת הצלחה.

ג. הפעלת יום חינוך ארוך

יום לימודים ארוך ותוכניות העשרה לילדים ונוער אחר-הצהריים ישחרר מספר רב של הורים לצאת לעבודה במשרות מלאות ויגדיל את הכנסתם.

ד. צמצום במספר העובדים הזרים

ה. שדרוג ופיתוח תשתיות תחבורה

פיתוח תשתיות תחבורה, הכוללת תחבורה ציבורית זולה, יגביר את הנגישות של תושבי הפריפריה למרכזים המטרופוליטניים. השאיפה היא לאפשר לכל אדם להגיע במהירות ממקום מגוריו למרכז מטרופוליטני גדול באמצעות רכבת, כביש מהיר או תחבורה ציבורית כך שכל אדם יוכל למצוא בעיר הגדולה עבודה, הכשרה מקצועית, חינוך ומגוון רחב של שירותי מסחר ובידור. חיבור הפריפריה למרכזים הגדולים יתרום להקטנה של הפערים החברתיים והכלכליים ויהפוך את הפריפריה לפרברים.

ו. מיצוב ישראל כמדינה טכנולוגית מובילה בעולם ויצירת כוח משיכה להשקעות של גורמי חוץ

ז. עסקים קטנים

הממשלה תמשיך לתמוך בפיתוח עסקים קטנים ובתמיכה בהם בהיותם מרכיב חשוב בפיתוח מקומות תעסוקה רבים ובצמיחת המשק. הממשלה תיזום חקיקה אשר תקל על עסקים אלו ועל אפשרות התפתחותם והצלחתם.

שכר לימוד לסטודנטים

המדינה תאפשר לכל סטודנט, ללא בדיקת מצבו הכלכלי או מצב הוריו, ללמוד לתואר אקדמי בדרך הבאה:

- המדינה תאפשר לכל סטודנט לקבל הלוואה בגובה שכר הלימוד. ההלוואה תהיה ללא ריבית ותוחזר לאחר תום לימודי הסטודנט בתשלומים נוחים ובפריסה ארוכת טווח.
- כל סטודנט המשתתף בתוכנית פרח – המסייעת לילדים במצוקה – יקבל מלגת קיום.
- האוניברסיטאות ימשיכו במתן מלגות קיום לזקוקים לכך וכן מלגות הצטיינות.

מדיניות רווחה

המדינה אחראית לא רק למתן כלים המאפשרים שוויון הזדמנויות בתעסוקה אלא גם לאספקת רשת ביטחון חברתית למי שאינו מסוגל לעבוד או להתמודד באופן עצמאי.

- תשלומי ביטוח לאומי לקשישים ולנכים יוגדלו לרמה שתאפשר קיום בכבוד.
- הממשלה תפעל להנהגת חוק פנסיה חובה לכל עובד.
- לארגונים התנדבותיים מקום חשוב במתן סיוע. אך גם אם סיוע זה ניתן ברוחב לב ובנדיבות רבה, אין זה מפחית מהצורך בראייה ממלכתית שתוביל לתכנון, לתקצוב ולבקרה מערכתיים בתחום הרווחה. ראייה זו היא באחריותה ומתפקידה של המדינה.

בטחון אישי ומאבק בפשיעה

הממשלה בראשות קדימה תלחם בנחישות בפשיעה ובעבירות על החוק בכל הכח ובכל המישורים, כגון: פשע מאורגן, פשיעה אלימה, אלימות במשפחה ושחיתות שלטונית.

מלחמה באלימות

תופעת האלימות צריכה להיעקר מהשורש ללא סלחנות וללא רחמים. לחינוך הניתן בבית ובמערכת החינוך תפקיד חשוב בהקשר זה כבר מהגיל הרך. אך אין די בחינוך. החברה הישראלית חייבת להגן על עצמה בכלים נוספים:

• משטרה

- המשטרה צריכה לעבור רפורמה אשר תיצור שדרוג בכוח אדם, בכלים ובאמצעים שיועמדו לרשות המשטרה.
- השיטור צריך להיות מקצועי בכל התחומים. על משטרת ישראל לשדרג במידה ניכרת את האמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשותה ולהיעזר בטכנולוגיות המתקדמות ביותר לאכיפת החוק.
- משטרת ישראל תאבק ללא פשרות בפשע ובעבריינות, באכיפת חוקי תנועה, חוקי עבודה, חוקי בניה, חוקי איכות הסביבה ושמירה על הסדר.
- יש להגביר את נוכחות המשטרה במקומות המועדים לפורענות. ככל שתגדל היכולת להביא עבריינים לדין, תגבר ההרתעה.
- יש לשקול הקמה של משטרות עירוניות.

• בתי משפט

- העומס על בתי המשפט גורם לסחבת ארוכה בדיונים וליצירת מצב של עינוי דין. יש לייעל את ההליך השיפוטי ולקצר מאוד את הזמן בין ביצוע העבירה לבין סיום ההליך המשפטי.
- יקודם חוק הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה במטרה להתאים את העונשים לחומרת העבירה וליצור ענישה מרתיעה.

• **בתי הסוהר**

- הממשלה בראשות קדימה תשפר ותספק תנאי מחיה אנושיים לכלל האסירים והעצורים ולאפשר תהליך של שיקום אמיתי כדי למזער את הסיכוי של חזרתם לפשע.
- הממשלה תוסיף לקדם את היוזמה לבניית בתי סוהר והפעלתם על ידי גורמים פרטיים, על מנת לאפשר את השגת היעדים שנמנו לעיל.

מלחמה בשחיתות

- יש לטפל בחומרה בתופעות של שחיתות כדי להרתיע אחרים וכדי להבטיח שלטון תקין.
- הגברת השקיפות התקציבית תמנע יכולת של מניפולציות ללא ידיעת הציבור ותפחית את האפשרות לשחיתות.

מלחמה בעבריינות כלכלית

- מלחמה ב"עבודות שחורות" שלא מדווחות כדי למנוע העלמות מס ולהקטין את נטל המיסים על הציבור.
- אכיפה משטרתית מוגברת כדי להבטיח תשלומי שכר מינימום ומתן זכויות סוציאליות.
- עונשים מרתיעים על עבירות עסקיות שאינן פליליות והחמרת העונשים על עבירות פליליות.
- מלחמה בתרבות עסקית של אי עמידה בהתחייבויות, כגון שיקים ללא כיסוי, תשלומים לא במועד ועוד.

מעמד האשה

- נשים בישראל אינן משולבות בשוק העבודה או בהנהגה הפוליטית והכלכלית של ישראל בהתאם לכישוריהן ולמספרן היחסי באוכלוסייה. כדי לשפר את המצב, הממשלה תנקוט מדיניות משולבת בתחומים הבאים:
- חתירה מתמדת לייצוג הולם של נשים בכל מוקדי קבלת ההחלטות – בתחום הפוליטי, בתחום הכלכלי ובתחום הניהולי – על פי כישוריהן ושיעורן היחסי באוכלוסייה.

- שיווין זכויות בהכשרה, בעבודה, בקידום ובשכר לנשים, ואכיפה יעילה יותר של החקיקה האוסרת אפליה.
- פעולות יזומות במערכת החינוך:
  - חינוך לשוויוניות – בכל הקשור לטיפול בילדים ובבית מחד, ובכל הקשור לשאיפות מקצועיות והגשמתן מאידך.
  - עידוד בנות ללימוד מקצועות טכנולוגיים.
  - הכשרת מנהיגות צעירה.
- הקמת מרכזי סיוע לנשים לצורך הקמה וקיום של עסקים עצמאיים.

נשים ערביות במדינת ישראל נחשפות לאפליה כפולה – הן בשל היותן נשים והן בשל היותן ערביות. הממשלה בראשות קדימה תפעל לעידוד עבודה בקרב נשים ערביות חשוב הן לשיפור מעמדן כקבוצה, והן לשיפור רמת החיים בקרב הערבים ולצמצום ממדי העוני הגבוהים במיוחד במגזר הערבי. עבודת נשים במגזר זה קשורה קשר הדוק לרמת ההשכלה.

נוער וילדים בסיכון

מאות אלפי ילדים ונערים בישראל מוגדרים כנוער בסיכון. הממשלה רואה באוכלוסיה זו קבוצה המחייבת טיפול אינטנסיבי ופרטני על מנת להוציאה ממצב הסיכון, ולאפשר לה הזדמנות שווה להיות אזרחים עצמאים המסוגלים להתמודד בחברה מודרנית ותחרותית. כיום, גורמים רבים מטפלים בנושא, כל אחד לפי דרכו, ולא על פי אסטרטגיה טיפולית מובנית.

הממשלה תפעיל תוכנית לאומית לטיפול מערכתי באוכלוסיה זו, תוך הקצאת משאבים, איגום המשאבים הקיימים במערכת הממשלתית ושיתוף גודמים חיצוניים נוספים.

התוכנית תהיה רב-שנתית (5 שנים) תוך הבטחת המשאבים הדרושים מצד הגורמים השותפים לכל הפרויקט. הממשלה תנהל בקרה ומעקב אחר המשתתפים בתוכנית ותבחן את הצלחתה לגבי כל אחד מהם.

שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות

הממשלה בראשות קדימה תפעל

- למימוש זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות (מוגבלות פיזית, נפשית, שכלית וחושית), בהתאם ל "חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות", בתחומי הנגישות, תעסוקה, שילוב בחינוך ועוד.
- לקידום החקיקה בתחום הדיור בקהילה על-מנת לאפשר לאדם עם מוגבלויות לממש את זכותו להתגורר בסמוך לקהילה לה הוא משתייך ולמשפחתו.
- להכנת תכניות בתחום התרבות, הפנאי והספורט, שיקדמו את יכולת האנשים עם מוגבלויות ליהנות מזכויות שוות לכל נפש במישורים אלה.

רפורמה במערכת הבריאות

הרפורמה תתמקד ביעדים הבאים:

- משרד הבריאות ישנה את תפקודו כך שתפקידו העיקרי יהיה קביעת סטנדרטים של שירות, פיקוח ובקרה – הן על איכות השירות והן על איכות הטיפול הניתן על ידי ספקי השירות (קופות החולים ובתי החולים). כמו כן יפעל להגדלת בטיחות המטופל בבית החולים. לשם כך יפסיק משרד הבריאות לספק שירותים באופן ישיר וינקוט במהלכים הבאים:
- תאגוד בתי חולים לגופים עצמאיים.
  - העברת האשפוז הסייעודי לאחריות הקופות.
  - העברת הפסיכיאטריה לאחריות הקופות.

הרפורמה במערכת הבריאות תתמקד בהשגת המטרות הבאות:

- אספקה סדירה של שירותים רפואיים לכל תושבי המדינה.
- הרחבת סל התרופות ועדכנו האוטומטי.
- ניצול טוב יותר של תקציבי הבריאות.
- שימוש יעיל יותר בכוח האדם העוסק במתן שירותי בריאות.
- גידול במספר מיטות האשפוז בכלל ובמספר המיטות ביחידות לטיפול נמרץ בפרט להיקפים המקובלים במערב.
- שדרוג הצידוד הרפואי בפריפריה.

מלחמה בתאונות דרכים

- הממשלה תיישם את החלטתה להפעלת התוכנית הלאומית למלחמה בתאונות הדרכים כפי שהוצעה על ידי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בדו"ח שיינין ואומצה על ידי הממשלה.
- הממשלה תקים ותפעיל את הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים כרשות סטטוטורית עצמאית על פי החוק שאושר בממשלה.
- הממשלה תציב לעצמה יעד לאומי: הפחתת מספר ההרוגים והפצועים בתאונות הדרכים לפחות ב- 30% תוך 5 שנים וב- 50% לפחות תוך 10 שנים.

שמירה על איכות הסביבה ועל איכות החיים

ישנו צורך דחוף בתכנון מערכתי של תשתיות לאומיות בתחומים כגון: אספקת מים ושמירת איכותם, מערכות ניקוז וביוב, מערכות תחבורה לאומיות ועירוניות, פתרון בעיות איסוף אשפה והטיפול בה. שמירת איכות הסביבה מחייבת הקטנת זיהום האוויר, המים, הנחלים, הקרקעות החקלאיות, הים והטבע. יש לשמור על פיתוח בר קיימא ובכלל זה על ערכי טבע מורשת ונוף למען הדורות הבאים. לשם כך הממשלה תפעל כדלקמן:

- שמירה על מעמדה ומקצועיותה של מערכת התכנון.
- הגדלת התפלת מי ים על פי הצרכים של המדינה כולל הקצבת מים לשם שיקום נחלי ישראל.
- השקעות גדולות בתחבורה ציבורית ובעיקר בתחבורה מסילתית ידידותית לסביבה.
- שמירה על השטחים הפתוחים ומניעת שינוי יעודם לבניה באזורים הכפריים ובמרכז הארץ.
- ריכוז אזורי תעשייה ותעסוקה משותפים לרשויות רבות תוך חלוקת ההכנסות מארנונה ביניהן כדי למנוע שימוש לא יעיל בקרקע.
- קביעת מדיניות בתחום האנרגיה המשלבת בין יעילות וחסכון לבין שימוש באנרגיות ידידותיות לסביבה.
- חינוך למודעות סביבתית בקרב הציבור ובני הנוער.
- נקיטת מדיניות של הסברה, חינוך, ניטור ואכיפה של חוקי סביבה ותכנון.

ישראל וקהילתיה

דת ומדינה

- יש למנוע אווירה של דה לגיטימציה בין הציבור היהודי-חרדי לשאר הציבור היהודי. אין מקום בישראל לקולות צורמים של פסילה מוחלטת של ציבור שלם והוקעתו אל "מחוץ לגדר" על ידי שאר חלקי החברה הישראלית. העיקרון המנחה הוא "איש באמונתו יחיה". לכל איש ואישה תינתן הזכות לחופש הפולחן והזכות לשילוב הדת בחיי היום יום לפי ראות עיניהם והשקפת עולמם, בתנאי שהיא אינה פוגעת בזכויות האדם ובזכויות הבסיסיות.
- על הרבנות הראשית להקל ככל הניתן על הליכי הגיור של המעוניינים בכך.
- יש לממש בפועל את החוק המאפשר קבורה אזרחית בכל הארץ.

פתרון בעית מנועי חיתון

בישראל יש כ-300,000 אזרחים, רבים מהם עולים, אשר אינם יכולים להינשא בנישואים דתיים על פי המצב הקיים היום ונאלצים לנסוע לארצות חוץ על מנת להינשא בנישואים אזרחיים המוכרים בארץ בדיעבד. הממשלה תחוקק חוק אשר יפתור את בעייתם של זוגות אלו.

דרוזים

הדרוזים ממלאים את מלוא החובות הלאומיות ובפרט את השירות בצבא. יש להביא לידי ביטוי ולממש את היותם של הדרוזים חלק בלתי נפרד מהמדינה ועל כן המדינה תפעל להקצות באופן שווה משאבים בחינוך, בתמיכה בישובים הדרוזים, לשוויון הזדמנויות בחינוך, ברווחה ובשוק העבודה.

ערבים

האוכלוסייה הערבית מתגוררת בישובים הסובלים מפיגור רב בתשתיות, בתכנון, ביזמות ובשילוב עובדים ערבים במקומות עבודה. מאפייני תעסוקה של האוכלוסייה הערבית מצביעים בברור על קשיים מתמשכים ועל פערים חברתיים כלכליים בין יהודים וערבים. הפעולות לשיפור המצב חייבות לצאת מנקודת מוצא של מחויבות מוסדות השלטון והחברה הישראלית לעקרונות של צדק ושוויון לכלל האזרחים. במרכז מדיניות הממשלה יעמדו:

- השוואת רמת ההשכלה של אוכלוסייה ערבית ליהודית.
- מדיניות לפיתוח מואץ במגזר הערבי תוך שימת דגש על תיעוש ויזמות.
- הפעלת כוח עבודה כגון קלדנים, מרכזנים וכו' בתוך הישובים הערבים מבלי שעליהם להיות נוכחים פיזית במפעלים או במשרדים הראשיים של החברות המעסיקות.

- קידום ופיתוח התיירות בישובים הערביים בעלי פוטנציאל תיירותי.
- הפחתת חסמים להשתלבות ערבים בשוק העבודה.
- קידום תוכניות מתאר לכל הישובים הערביים.

הנגב והגליל

ממשלת ישראל:

- תכלול משרד מיוחד לענייני הנגב והגליל ותקים ועדת שרים לענייני הנגב והגליל. פיתוח הנגב והגליל יהיה המשימה הלאומית הראשית של ממשלת "קדימה".
- תפעיל תוכנית רב שנתית לנגב ולגליל, שתבוסס על פיתוח מואץ של תשתיות לאומיות באזורים אלה. הממשלה תיזום מפעלי התיישבות לביזור האוכלוסין וליישוב אזורים מעוטי תושבים ויישובים.
- תיזום תוכניות לפיתוח התיירות והאירוח בגליל, לניצול האנרגיה הסולארית ופיתוח השימוש במאגרי המים המליחים ותיירות המדבר בנגב.
- תיזום ותפעיל בנגב פרויקטים משותפים עם המדינות השכנות לניצול משותף של הידע והמשאבים, שיעמדו לרשותם, באזורים קרובים לגבולות, דוגמת ים המלח, פיתחת ניצנה ואילת.

החקלאות וההתיישבות החקלאית

- ענף החקלאות וההתיישבות החקלאית על כל צורותיה הם חלק חשוב ובלתי נפרד של מירקם החיים בישראל. נועד להם תפקיד כלכלי, חברתי וסביבתי מרכזי.
- קדימה תתמוך בשמירה על צביונם של היישובים הכפריים לצורותיהם השונות, בהתחשב בדרך החיים של תושביהם. לאזורים הכפריים חשיבות מיוחדת בשמירה על "הריאות הירוקות" של ישראל. מעמדם של המרחבים הפתוחים יובטח בתכנון הלאומי הכולל ויעוגן בכל תוכנית מתאר ארצית.
- להתיישבות הכפרית והחקלאית נועד מעמד חשוב בגיבוש מדיניות ההתיישבות והפיתוח האזורי, במסגרת התכנון הלאומי. דגש מיוחד יושם בתפקידה המתמשך של ההתיישבות באזורים מעוטי אוכלוסין.
- יובטח מעמדו המרכזי של המחקר החקלאי כגורם מפתח בקידום ענף החקלאות, כמרכיב חשוב ביצוא וכשדה נרחב לשיתוף פעולה אזורי.

רפורמה במדיניות השיכון ובקרקעות

בעיה מרכזית של זוגות צעירים הינה בעיית הדיור. בישראל, מספר הדירות בשכירות הוא הנמוך ביותר בעולם המערבי, ורוב הזוגות הצעירים נאלצים לרכוש דירה באין היצע של דירות שכירות ארוכת טווח. זוגות נאלצים לשלם את רוב המשכורת למשכנתא ונותרים עם מעט הכנסה לפרנסה שנים רבות.

הממשלה תחוקק חוק של בניית דירות להשכרה ארוכות טווח כדי ליצור היצע של עשרות אלפי דירות להשכרה בכל רחבי הארץ. חוק זה יאפשר לקופות המוסדיות להשקיע בתחום זה של נכסים מניבים כמקובל בעולם כולו.

המינהל יגדיל את היצע הקרקעות למכירה ליזמים כדי להוזיל את מחירי הקרקעות ולהאיץ את קצב הבנייה.

על מנת לפשט את תהליך הבנייה ולמנוע את החיכוך בין המינהל לבין הדיירים על קרקעות המינהל, כל דייר יוכל להוון את הקרקעות בחכירה כך שלא יהיו זקוקים לאישורי המינהל להמשך הפיתוח.

תרבות וספורט בישראל

- הממשלה תראה בטיפוח התרבות בישראל, על כל רבדיה וגוניה, אמצעי לעיצוב דמותה של החברה ותרומה לאיכות חיי הפרט והכלל.
- הממשלה תפעל להבטחת תנאים נאותים לעשייה תרבותית ואמנותית, ליצירה המקורית לסוגיה, להגנה על מעמדם של היוצרים ולמימוש זכותם של כל רובדי האוכלוסייה ליהנות מהפעילות התרבותית לסוגיה.
- הספורט והפעילות הגופנית, כאורח חיים וכתחום עניין והזדהות מרכזי, הם אמצעי לפיתוח הגוף והנפש, לטיפוח סולידאריות קהילתית, חברתית ולאומית, לחינוך הנוער ולהפעלתו הנכונה ולעידוד ההישגיות החיובית והמצוינות. הממשלה תפעל לפיתוח ולטיפוח של תשתיות קיימות וחדשות בתחומי ספורט ופעילות גופנית שונים.

תנועות הנוער

קדימה רואה בתנועות הנוער כלי חשוב בטיפוחו ובחינוכו של הנוער ובהנחלת ערכי העם, הפרט, החברה והמדינה. הממשלה בהנהגת קדימה תגדיל את תקציבן של תנועות הנוער הפועלות להגשמת המטרות הממלכתיות.

שימור וחיזוק העם היהודי והקשר עם הקהילות היהודיות והישראליות בחו"ל
הקשר בין ישראל לקהילות היהודיות הולך ומתרופף. זהו תהליך ששני הצדדים אחראים לו.
הדורות הקודמים שעברו את השואה ואת מלחמות הקיום של ישראל לא נזקקו להבהרות
לגבי נחיצותו של בית שבו העם היהודי יכול להתקיים ולהגן על עצמו.

היום קיומה הפיזי של מדינת ישראל כבר אינו מוטל בספק – מה שהביא לכך שהקשר בין
ישראל לקהילות עבר למישור "נורמאלי" תוך התרופפות הזיקה בין דור ההמשך בחו"ל לדור
ההמשך בארץ.

- הממשלה תפעל לחזק את זיקתן של הקהילות היהודיות בעולם לישראל באמצעות
לימוד מורשת ישראל בשפה העברית.
- הממשלה תמשיך לעודד ולתמוך בהפעלת תוכניות אקדמיות ותוכניות נוסח "תגלית"
של נוער יהודי מחו"ל בישראל.
- הממשלה תפעיל תוכניות שבהם הנוער הישראלי ייחשף לחיים של הקהילות
היהודיות בחו"ל ויכיר את החיים היהודיים על גוניהם השונים.
- המדינה תמשיך להעלות יהודים לישראל.
- ישראל תעודד את התאגדותם של הקהילות הישראליות בחו"ל ותהדק את הקשר
איתם על מנת לעזור להם בקידום החינוך והתרבות הישראלית ובפרט לימוד השפה
העברית.
- ישראל תעודד שיתוף של קהילות בחו"ל במאמצי ההסברה ותעודד ביקורים בישראל
ושירות של ילדי ישראלים בצה"ל וחזרתם ארצה.

העולים וקליטתם

- קדימה רואה בעליה לישראל את מהותו של המפעל הציוני. יותר ממיליון העולים
שהגיעו בשנים האחרונות תרמו לעוצמתה ולבניינה של מדינת ישראל. המשך
העליה הוא מרכיב חשוב בצמיחתן ובשגשוגן של הכלכלה והחברה בישראל ובביצור
הביטחון הלאומי.
- הממשלה בראשות קדימה תקיים קשר ודו-שיח מתמידים עם נציגי העולים בני
התפוצות השונות כדי להתאים את מדיניות הקליטה לצרכים הבסיסיים והמשתנים
של העולים.

- במסגרת הצעדים לתיקון עיוותים כלכליים וחברתיים שנוצרו בשנים האחרונות, תיוחד תשומת הלב לקבוצות אוכלוסיה שהעולים מהווים בהן חלק גדול, ובכללן אמהות חד-הוריות עובדות ומקבלי קצבאות זקנה חסרי ביטוח פנסיוני משלים – ובהם ותיקי מלחמת העולם השנייה.
- הממשלה בראשות קדימה תפעל ללווי הטיפול בעולה מיום הגעתו לארץ, כולל לימוד השפה העברית באמצעים טכנולוגים חדשים וקידום הכשרה מקצועית התואמת את כישוריו.

החינוך קדימה- תכנית הפעולה של "קדימה" בחינוך

1. החינוך בראש סדר העדיפויות הלאומי

אהוד אולמרט, ממלא מקום ראש הממשלה ושר האוצר, מועמד "קדימה" לראשות הממשלה: "אני מתחייב בזאת כי ממשלת ישראל בראשות "קדימה" תקבע עם הקמתה כי נושא החינוך עומד בראש סדר העדיפויות הלאומי ותייעד לכך את התקציבים והאמצעים הדרושים."

במטרה להצעיד את החינוך במדינת ישראל לעבר יעדי המאה ה – 21 תציב הממשלה את החינוך בראש סדר העדיפויות במדינה. משמעות הדבר, הקצאה של מיליארדי שקלים נוספים למערכת החינוך במסגרת תוכנית רב-שנתית שתחייב את כל משרדי הממשלה.

2. יעדי החינוך

מערכת החינוך תטפח בתלמידים רצון ללמוד והרגלי למידה, תקפיד על יושר וכבוד לזולת, תקנה ידע ומיומנויות החשובים לתפקוד בעולם המודרני, יכולת ניתוח, יצירתיות וחינוך לערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. מערכת החינוך תפעל לצמצום הפערים הלימודיים בחברה, תעודד מצוינות ותשאף להציב את ילדי ישראל בין עשרת המדינות הראשונות בעולם מבחינת הישגיהם הלימודיים.

3. שיפור החינוך בישראל - בהסכמה

בניגוד לתוכניות קודמות תקדם ממשלת ישראל את מערכת החינוך תוך הסכמה והידברות עם נציגי המנהלים, המורים, ציבור ההורים והרשויות המקומיות. הממשלה בראשות "קדימה" תבנה על הקיים, תיעזר בו והיא תראה בשותפות כל הגורמים תנאי להצלחת

התוכנית.

4. מעמד אנשי החינוך

רוב רובם של מורי ישראל עושים עבודה נאמנה בתנאים קשים, אך הם מרגישים כי אין מכבדים את עמלם ומשכורתם אינה מספיקה כדי קיום ראוי. על פי תוכנית "קדימה" תינתן תוספת משמעותית למשכורת המורים תמורת הגדרה מחודשת של תפקיד המורה ושיטות הכשרתו. הכוונה היא לעבור בהדרגה ליום לימודים ארוך ולהסכים על מטלות המורה ומסלול קידומו. מורים חדשים המצטרפים למערכת ירכשו תואר אקדמי בתחום מקצוע ההוראה שלהם, יוכשרו פדגוגית ויזכו בתעודת הוראה, יעברו התמחות ויעמדו במבחני כשירות. למורה יוקצו אמצעים שיאפשרו לו למלא את תפקידו כמו משרד או פינת עבודה אישית, מחשב נישא וגיבוי מקצועי על ידי מרכזי ייעוץ והדרכה שיופעלו באחריות האוניברסיטאות. עידוד השתלבות בשליחות ההוראה יעשה על ידי הפעלת עתודה אקדמית למורים והסבה להוראה של כוחות מעולים ומתאימים ממגזרים אחרים. תוגדר מחדש האחריות והסמכות של מנהל בית הספר, לרבות ניהול כוח האדם והתקציב ולשם כך תופעל תוכנית הכשרה מיוחדת למנהלים.

5. "תוכנית ה-1000" להתערבות מהירה

הממשלה בראשות "קדימה" תתערב באופן מיידי ב- 250 בתי ספר יסודיים ותיכונים בשנה, בהם המצב הכלכלי הוא הקשה ביותר וההישגים הלימודיים הם הנמוכים ביותר – מכל המגזרים ובכל רחבי הארץ. בבתי ספר אלה יתקיימו מיידית: יום לימודים ארוך, מפעל הזנה, לימודים בכיתות קטנות, תוספת שיעורי תיגבור בהיקף משמעותי, תמרוץ מיוחד למורים בגין הצלחה, קליטת מורים מנוסים במקצועות נדרשים, יעצים מקצועיים, סיוע להנהלה בהפעלת ניהול עצמאי, תנאי למידה חדישים לרבות מעבדות מחשבים, מדע וטכנולוגיה, פתיחת מרכזי למידה להוראת תלמידים לקויי למידה בזמן אמת, ניצול הקיץ לסגירת פערים, פעילות קהילתית מאתגרת, מפעלי תרבות וידעת הארץ, וכן שירותי שיפוך ובינוי לרווחת המורים, התלמידים, וחזות בית הספר. התוכנית תורחב תוך ארבע שנים ל- 1000 בתי ספר ותגרום לשיפור רב בהישגים, בדימוי העצמי ובקידום החינוך במדינה.

6. תוכנית הליבה

מתוך כוונה ליצור אחדות במערכת החינוך ולהתאימה לייעדי המציאות החדשה, תוגדר תוכנית ליבה שתחייב את הכל ותיאכף. במסגרת זו יוגדרו תחומי הדעת המחייבים וההישגים הנדרשים בכל שכבות הגיל. תוכניות הליבה יקנו לתלמידים "ארגז כלים" שיאפשר להם

לצאת לשוק העבודה בעולם המשתנה במהירות, מכנה משותף עם כל אזרחי המדינה ויכולת השתלבות בחברה.

7. חינוך לגיל הרך

גני הילדים במערך חינוך החובה יפעלו במסגרת יום לימודים ארוך. גני הילדים ישקדו על פיתוח יכולות אישיות, הרגלי למידה, יחסים בינאישיים והתנהגות חברתית. יוקדשו משאבים להבטחת תנאים פיזיים ואסתטיים הולמים של גני הילדים, הכשרת גננות ומערך קשר עם בתי הספר היסודיים הקולטים.

8. בית ספר נקי מאלימות, סמים והתנהגות פרועה

הממשלה בראשות "קדימה" תילחם ללא פשרות באלימות, בנגע הסמים והאלכוהול ובהתנהגות הפוגעת בלימודים. ילדי ישראל חייבים להיות משוחררים מפחד בבתי הספר. הטיפול יעשה על ידי שורה של אמצעים במטרה להבטיח אקלים לימודי חברתי כולל, לרבות הפעלה של פסיכולוגים, יועצים שונים, טיפוח ערכים ואכיפה של נורמות התנהגות ומשמעת. יורחבו סמכויות הענישה של המנהלים ומערכות טיפול מיוחדות יקלטו תלמידים המסכנים את האחרים. כל אלימות או איום מצד הורים או גורם חיצוני אחר על מורה או תלמיד יטופל מיידית על ידי המשטרה, התביעה והגורמים המנהליים. משרד החינוך יבחן עצמו אחת לשנה בעמידה ביעדי משימה זו.

9. חינוך למדע וטכנולוגיה

יפותחו מחדש מרכזי תמיכה איזוריים למדעים וטכנולוגיה שיסייעו למורים באופן שוטף בייעוץ, הנחייה, השתלמויות והכשרה. יוגדל מספר המחשבים בכל בתי הספר, ישודרגו מעבדות המחשבים ויובטח בהם חיבור לאינטרנט וסיוע טכני שוטף. תוגבר ההתאמה של מערכת ההוראה לשימוש בטכנולוגיות מידע לרבות תימרוץ המחקר העצמאי, היצירתיות והיזמות. לימודי המתמטיקה המדעים והטכנולוגיה יתוגברו, יעודדו מגמות מדע וטכנולוגיה בבתי הספר, תורחב פעילות קיטנות מדע ונוער שוחר מדע.

10. שיפור התנאים הפיזיים

גידול האוכלוסייה מחייב הקמת בתי ספר חדשים במבנים מודרניים ומצויידים. כיום נחוצה תוספת של כ – 6000 כיתות לימוד. הממשלה בראשות "קדימה" תיערך לאתגר זה מתוך כוונה לבצעו ברמה הגבוהה ביותר, תוך שימת לב לדרישות ההוראה החדישות, התאמה לנוחות התלמידים והמורים ותוך הקפדה על חזות מבנית. הממשלה תיזום חקיקה ייעודית

למטרות החינוך כדי לקצר הליכי הקצאת קרקע ורישוי בתחום התיכונן והבנייה. ייעשה מאמץ מיוחד לשידרוג בתי הספר הישנים תוך פיתרון בעיות הבטיחות היוצרות סיכון לשלום התלמידים.

11. מערכת חדשה להערכה ומדידה

בעולם בו קיימת תחרות בהישגי מערכות הלימוד חיוני שהממשלה תקים גוף הערכה אובייקטיבי ועצמאי שיעסוק במדידת העמידה במטרות, יעדים וסטנדרטים שנקבעו ובכלל הישגי המערכת. תוצאות ההערכה והמדידה יפורסמו ברבים תוך שקיפות מלאה. כך תוכל מערכת החינוך לתקן את עצמה ולתכנן המשך פיתוחה ברמה הלאומית והבינלאומית.

12. עזרתם החיונית של ההורים

החינוך הוא תולדה של פעולת ההורים ובתי הספר. העידוד ללימודים, הפיקוח על עמידה במטלות ונורמות ההתנהגות בבתי הספר, בכל אלה משפיעים ההורים על עתיד ילדיהם. מעורבות ההורים וסיוע לבתי הספר הם בעלי חשיבות והגברת חופש בחירה של הורים בבית ספר עבור ילדיהם תעודד תחרות ושיפור כלל המערכת. דיווח שוטף ויזמה מצד בית הספר לשתף את ההורים ואף לאפשר להם נגישות לחומר הלימודים והשתלמויות יעצימו את ההשקעה בחינוך. מעורבות הורים חשובה אף לשילוב בית הספר בקהילה.

13. הרחבת הנגישות להשכלה גבוהה

המדינה תאפשר לכל סטודנט, ללא בדיקת מצבו הכלכלי או מצב הוריו, ללמוד לתואר אקדמי בדרך הבאה:

המדינה תאפשר לכל סטודנט לקבל הלוואה בגובה שכר הלימוד. ההלוואה תהיה ללא ריבית ותוחזר לאחר תום לימודי הסטודנט בתשלומים נוחים ובפריסה ארוכת טווח.

כל סטודנט המשתתף בתוכנית פר"ח – המסייעת לילדים במצוקה – יקבל מלגת קיום.

* המוסדות להשכלה גבוהה ימשיכו במתן מלגות קיום לזקוקים לכך.

* יימשך מימוש ההחלטה בדבר מענק השתתפות בשכר לימוד לסטודנטים במוסדות לא מתוקצבים להשכלה גבוהה.

* יעודד פיתוח לימודי תואר ראשון ושני במכללות ובמכללות הטכנולוגיות בתחומים המכשירים כוח אדם לשוק העבודה.

* תיועל עבודת המועצה להשכלה גבוהה ויקוצר משך הזמן לבדיקה ואישור פתיחת תוכניות לימודים חדשות.

14. עידוד המחקר המדעי

המחקר המדעי חיוני להמשך פיתוח הכלכלה ומעמדה של מדינת ישראל. כדי לקדם את המחקר יוגדל תקציב הקרן הלאומית למדע, התומכת במחקר בסיסי המוענק על בסיס תחרותי ויוקצה תקציב מיוחד לחמש שנים לקליטת מדענים צעירים בתחומי המדעים הניסיוניים. תשמר אוטונומיית האקדמיה בהקצאת משאבי המחקר. בתקצוב אוניברסיטאות המחקר תוגדל בהדרגה חלקה של ההקצבה למחקרים מדעיים, רפואיים והנדסיים. המדינה תעודד השקעות פרטיות המיועדות למחקר יישומי בתחומים אלה.

15. תרבות וספורט בישראל

* הממשלה תראה בטיפוח התרבות בישראל, על כל רבדיה וגוניה אמצעי לייצוב דמותה של החברה ותרומה לאיכות חיי הפרט והכלל.

* הממשלה תפעל להבטחת תנאים נאותים לעשייה תרבותית ואומנותית, ליצירה המקורית לסוגיה, להגנה על מעמדם של היוצרים ולמימוש זכותם של כל רובדי האוכלוסייה ליהנות מהפעילות התרבותית לסוגיה.

* הספורט והפעילות הגופנית, כאורח חיים וכתחום עניין והזדהות מרכזית, הם אמצעי לפיתוח הגוף והנפש, לטיפוח סולידריות קהילתית, חברתית ולאומית, לחינוך הנוער ולהפעלתו החיובית ולעידוד הישגיות ומצוינות.

הממשלה תפעל לפיתוח ולטיפוח תשתיות קיימות וחדשות בתחום הספורט.

16. תנועות הנוער

"קדימה" רואה בתנועות הנוער כלי חשוב בטיפוחו ובחינוכו של הנוער ובהנחלת ערכי הפרט, העם, החברה והמדינה. הממשלה בהנהגת "קדימה" תגדיל את תקציבן של תנועות הנוער הפועלות להגשמת המטרות הממלכתיות.